

DN Hillerøds kommentarer til kommunens udspil om strategi for fysisk planlægning – Hillerød i en bæredygtig fremtid

1.0 INDLEDNING

I DN Hillerød er vi meget tilfredse med udmeldingen om, at en mere bæredygtig udvikling skal præge fremtidens Hillerød. Det er her vigtigt at være klar over, at de tre områder for bæredygtighed, den sociale, den miljømæssige og den økonomiske, ikke kan adskilles. Det er derfor nødvendigt at erkende og anerkende deres indbyrdes afhængighed. F.eks. kan byen ikke fortættes yderligere uden tanke for afledte effekter på det sociale og det naturmæssige område. Et grønnere Hillerød med mange åbne, tilplantede åndehuller mellem husene har indvirkning på det sociale område. Høj bebyggelse kan risikere at bryde harmonien i forhold til omgivelserne og kan næppe bidrage til social bæredygtighed. Højhuse er sikkert økonomisk bæredygtige, men på andre områder er dette langt fra tilfældet. For at knytte bæredygtigheden sammen er det nødvendigt at samtænke klima i alle kommune- og lokalplaner, ligesom det er vigtigt, at naturen indgår som vurderingsparameter i disse planer.

Vi er glade for, at strategiprocesen lægger op til en god borgerinvolvering, det lover godt for det fremtidige arbejde. Vi synes samlet, at udspillet er præget af mange vældig fine intentioner; vi kunne dog godt have ønsket en noget højere grad af konkretisering, så man kan se, hvordan de gode intentioner tænkes ført ud i livet. Vi håber, at dette bliver tilfældet med den kommende kommuneplan.

- ! Vi ser frem til, at man sikrer vores vandmiljø og vedtager en obligatorisk separatkloakering.
- ! Vi ser frem til en kommunal VE-strategi med fokus på borgerinddragelse, medejerskab og naturvenlig placering og anlæg.
- ! Vi ser frem til, at vores drikkevand sikres, og at vores spildevand kan genbruges.
- ! Vi ser frem til en plan for naturgenopretning og for biodiversitet.

2.0 BYER OG BYLIV

2.1 Ny byudvikling

Kommunen bør være mere kritisk mht. kvaliteten af nybyggeri. At mange investorer og ejendomsudviklere gerne vil bygge i Hillerød, giver kommunen en ønskeposition. Udnyt dette til at stille krav om kvalitet i byggeriet og de grønne områder. Nyt byggeri rækker langt ud i fremtiden, lad os skabe en by, som også kommende generationer vil være stolte af og glade for at bo i.

Det er positivt, at man i kommunens udspil til strategi ikke vil inddrage nye arealer, ud over den eksisterende kommuneplan, til ny byudvikling.

Der bør lægges vægt på følgende:

- ! Byg ikke i naturområder og vigtige grønne bynære områder (såkaldt greenfields).
- ! Skab konsistente boligområder, med en ensartethed og variation over samme tema. Det er kommunen, der skal lægge linjen, ikke de enkelte bygherrer.
- ! Sørg for plads til grønne områder, træer og øvrig beplantning.
- ! Skab torve og grønne kiler, skab gode betingelser for liv mellem husene
- ! Forlang at der bygges med kvalitet frem for kvantitet, både hvad angår materialer og udformning. Brug Arkitekturrådet aktivt. Det bør gælde for både private og offentlige nybyggerier
- ! Stil krav om bæredygtigt byggeri gennem DGNB-certificering af nybyggeri
- ! Ikke flere huse over 4 etager i de eksisterende byudviklingsområder mod syd for Hillerød by

2.2 Eksisterende boligmasse

Hillerød med slottet giver en anderledes by end f.eks. en middelalderkøbstad. Der er flotte ældre huse i røde mursten, der bygger videre på denne tradition. Det er vigtigt at bevare dette udtryk.

Det er positivt, at man i kommunens udspil til strategi opstiller en række principper for byggeri i den centrale bydel.

Der bør lægges vægt på flg.:

- ! Lav byforbedringer i stedet for nedrivninger. Dels fjernes historien, dels er det ikke bæredygtigt at rive fungerende bygninger ned. Det er også mere klimabelastende at rive ned, fremfor at vedligeholde.
- ! Bevar åbne pladser i byen, gør dem til torve og forbind dem med oplevelsesrige strøg
- ! Indpas nye bygninger i den eksisterende boligmasse, så de stilmæssigt falder naturligt ind
- ! Bevar bevaringsværdige bygninger. Lav SAVE planer for eksisterende værdifulde huse.

2.3 Grønne kiler i byen

For at få en god oplevelse, når man bevæger sig rundt i byen og i kommunen, er det vigtigt, at der er naturområde og grønne områder at opleve og opholde sig i.

- ! Udvid de grønne områder og gør dem mere tilgængelige
- ! Lav tydelige adgange og stier gennem de grønne kiler og grønne strøg.
- ! Skab grønne forbindelser mellem bykvarterer og pladser
- ! Plant træer og skab varieret bynatur
- ! Få vandløbene frem i lyset og gør dem til en del af byen, udnyt regnvandet til at skabe natur. Frederiksbro er et godt eksempel på, hvordan det kan gøres i nybyggeri
- ! *Lad landet være land og byen by*
- ! Store udstykninger ud i landområderne gør det ikke til by, men blot til kedelige og oplevelsesfattige steder. Arbejd for attraktive bynære områder i stedet.

- ! Frihold området syd for Ny Hammersholt for ny bebyggelse. Her findes uspolerede og åbne landskaber, der tydeligt adskiller Hammersholt fra Ny Hammersholt. Der bør værnes om dette enestående landskabsområde. Området ned til kommunegrænsen bør ligeledes friholdes for nybyggeri.
- ! Arbejd aktivt for udlæg af flere grønne kiler i Fingerplanen i Hillerød Kommune.
- ! Undgå spredte industri anlæg i det åbne land; de skal placeres i industriområder og i tilknytning til det overordnede vejnet, der kan klare trafikbelastningen.

2.4 ERHVERV

Hillerød er en attraktiv kommune for større virksomheder. Det bør udnyttes på en måde, så Hillerød bliver hjemsted for virksomheder, hvis drift bidrager til det bæredygtige erhvervsliv, som svarer til Kommunens ønsker. Der bør derfor i strategien formuleres nogle driftsmæssige rammer, som med deres signalværdi kan anspore virksomheder af den type, vi ønsker i kommunen.

Der kan være tale om virksomheder, hvis drift ikke vil stille større krav til de ressourcer, kommunen har mulighed for at stille til rådighed. Virksomheder, som er indstillet på at indgå i et forpligtende samarbejde med andre virksomheder, f.eks. i et symbiosefællesskab, og som er indstillet på at samarbejde med Kommunen om initiativer for at fremme bæredygtig virksomhedsdrift, vil være attraktive for Hillerød. For at undgå konflikter mellem virksomheder og deres naboer bør der formuleres en række principper, som kan medvirke til at sikre den rette virksomhed på det rette sted.

2.5 DETAILHANDEL

Hillerød skal fortsat være hjemsted for et varieret tilbud fra de lokale handlende. Midtbyen er det naturlige sted for specialbutikker og mindre handlende. Det er grundlaget for den gode handelsby.

Vi advarer derfor mod at etablere større butikcentre, såkaldte "aflastningscentre", uden for bymidten. Dels vil det give problemer for handelen i midtbyen, dels vil det kunne anspore borgere fra andre dele af regionen til at handle i Hillerød. Dette vil dels betyde mindre handel andre steder, og dels vil det bidrage til øget trafik og forurening, ikke mindst i Hillerød.

Vi anbefaler, at strategien, af hensyn til de lokale handlende, formulerer retningslinjer, der ikke tillader "aflastningscentre".

3.0 NATUR, VAND OG KLIMA

3.1 NATUR - Fysisk planlægning med fokus på mere natur

Hillerød kommune er naturmæssigt begunstiget af de gamle store statslige skove og de store statsejede søer og er derfor en naturrig kommune med gode muligheder for at være en af landets førende grønne kommuner.

Men i Hillerød bygges ud i naturen som aldrig før, moser bortgraves, beskyttet natur dispenseres væk, og der anlægges erstatningsnatur i noget, der allerede er natur. I byen forsvinder træerne og de få grønne åndehuller, og på landet forsvinder levende hegn, markskel, vandhuller, stier og markveje.

I DN Hillerød synes vi, at der mangler en mere ambitiøs generel naturstrategi for hele kommunen med klare mål for udvikling af naturen både i by og på land og en tilhørende ambitiøs handleplan med tidsangivelser og angivelse af finansiering. Hvis målsætningen er at skabe mere, bedre, sammenhængende og beskyttet natur, skal der langt flere tiltag til. DN Hillerød opfordrer til, at kommunen arbejder for at bevare, forbedre, beskytte og gerne udvide de grønne områder, der er vigtige for både landskab, klima, biodiversitet og folks sundhed.

I kommunens budget er finansieringen af den længe lovede "Biodiversitetsplan" og finansieringen af møder i "Grønt Råd" med deltagelse af kommunens aktive grønne og fritids-organisationer ikke medtaget. Vi håber, at et enigt byråd i meget nær fremtid finder den nødvendige finansiering af begge dele.

Her er vores enkle forslag til kommunale naturtiltag:

- ! Kommende lokal- og kommunalplaner skal indeholde krav om at bevare, forbedre og beskytte naturen, herunder biodiversitet, natur og bynatur.
- ! Kommunens strategi for bynatur skal respekteres i udvikling af by og nye byområder. Naturpolitikken skal udvikles i dialog med borgerne og fremme partnerskaber om mere og bedre natur i Hillerød med fokus på følgende:

- ! Biodiversitetsplanen for Hillerød kommune skal beskrive klare retningslinjer og tiltag, der fremmer biodiversiteten med fokus på hjemmehørende arter på kommunens - og kirkens arealer gennem naturpleje og omlægning til mere vild natur. Desuden skal kommunen samarbejde med virksomheder og boligselskaber for at skabe en forvandling af de mange græsørkener for at skabe mere biologisk mangfoldighed og levesteder for flora og fauna. Kommunen skal samarbejde med borgerne om at skabe bedre forhold for biodiversiteten på private grunde gennem rådgivning og puljer til mere natur.
- ! Samarbejde med organisationer og virksomheder om mere natur og naturpleje på private virksomhedsgrunde, uddannelsessteder, skoler.
- ! Naturplejeplaner og planer for naturgenopretning. Ny udpegning og kortlægning af mulige arealer.
- ! Indsats over for levesteder for truede dyr og fugle (f.eks. fugle- og flagermuskasser, og pindsvin bo m.m.). Fremfor en evt. nødvendig fældning af gamle træer at lade stammen stå til gavn for eks. spætter og flagermus.
- ! Erstatningsnatur som nye naturområder og ikke i eksisterende natur. Mere og flere beskyttede naturområder når der skal findes erstatningsnatur i forbindelse med ændring af §3 natur, idet flere interessante naturområder har ligget brak i flere år og kan udpeges til nye §3 naturområder.
- ! Kommunale fredninger i områder med særlig naturværdi for fremtiden.
- ! Kommunen skal sikre, at der udpeges mere natur til "Grønt Danmarkskort", og at planerne realiseres over tid, så der skabes flere sammenhængende naturområder.
- ! Kommunen skal under etablering af anlæg til Vedvarende Energi som f.eks. solcelleparker sikre beskyttelse af naturen og øget biodiversitet, herunder bl.a. randbeplantning med hjemmehørende træer og buske inkl. udvalgte stedsegrønne, dybdepløjning med efterfølgende såning af flerårige urter, differentieret græsning og ikke mindst etablering af vådområder under solcellerne på lavbundsgrunde.
- ! Kommunen skal fortsætte sin gode indsats for truede arter samt arbejde for, at naturkvaliteten i de vigtigste naturområder bevares og forbedres.
- ! Krav til lokal- og kommuneplaner om grønne tiltag og byrum. Konsekvent brug af biofaktor eller lignende sammenlignelig metode til sikre, at natur indgår i lokalplaner og byggetilladelser.
- ! Bevarende lokalplaner/saveplaner for byens træer med sigte på beskyttelse, vedligeholdelse, genplantning samt kommunal vejledning til borgere om fældning og beskæring. Der skal udarbejdes en kommunal træpolitik i stil med f.eks. Frederiksberg Kommunes. Udnævnelse af "evighedstræer" med fokus på beskyttelse.

3.2 DRIKKE- OG SPILDEVAND

Generelt er vi meget tilfredse med indholdet i afsnittet om drikke- og spildevand. Vi har dog følgende bemærkninger:

Under "Det har vi fokus på" står der:

"At øge separatkloakering for at reducere regnvand til/fra renseanlægget, og derved skabe plads til spildevand fra virksomheder og borgere."

Dette indebærer, at der ikke sker en reduktion i den nuværende, alt for store, forurening af recipienterne. Fokus må indbefatte en reduceret miljøbelastning.

Det bør også nævnes, at en øget separatkloakering vil reducere antallet og størrelsen af de for naturen meget skadelige overløb fra kloaksystemet.

Under "Redegørelse" står der:

"For at reducere drikkevandsforbruget er der i alle nye lokalplaner for boliger krav om, at der skal installeres opsamling af regnvand til tøjvask og toiletskyl. Hvis dette ikke er en mulighed, skal bygningerne have

grønne tage. Grønne tage øger fordampningen af regnvand, som derved ikke ledes til det offentlige afløbssystem."

Det undrer os, at "opsamling af regnvand til tøjvask og toiletskyl" ligestilles med "Grønne tage".

"Opsamling af regnvand til tøjvask og toiletskyl" vil reducere drikkevandsforbruget og i de fælleskloakerede områder også reducere mængden af spildevand.

"Grønne tage" reducerer kun mængden af regnvand, der skal bortledes i nybyggeri med separatkloakering og vil derfor ikke reducere mængden af spildevand, der ledes til/fra rensningsanlægget.

Det er derfor langt bedre at *"opsamle regnvand til tøjvask og toiletskyl"* end at have *"grønne tage"*.

Muligheden for grønne tage som alternativ til opsamling af regnvand bør derfor begrænses.

Endvidere står der:

"For at reducere overløb af spildevand til vandmiljøet arbejder vi med at adskille regn- og spildevand, så det kun er spildevandet, der ledes til rensesanlægget."

Vi så gerne, at der blev tilføjet: **"Der vedtages en spildevandsplan med tidsmæssigt bindende mål for en obligatorisk separatkloakering."**

Herudover bør der udarbejdes et idekatalog for private LAR-løsninger under mottoet "Genbrug dit regnvand", gerne med mulighed for reduceret vandafledningsafgift.

Og der bør udarbejdes en indsatsplan, der skal sikre vores drikkevand for fremtiden. I den forbindelse bør der sættes bindende mål for gennemførelse af forbud mod sprøjtning i både boringsnære og grundvandsdannende områder. Mangel på egnet grundvand kan vise sig at blive den helt store udfordring. Derfor vil vi indtrængende opfordre til at tænke visionært. Hvordan kan der sikres tilstrækkelig vandforsyning sideløbende med, at der bliver flere borgere og flere vandforbrugende virksomheder, der slår sig ned i Hillerød?

Det er tiden at gøre sig disse tanker allerede nu og ikke, når vi først står midt i problemet og tvinges til at foretage hurtige og uovervejede beslutninger.

3.3 CO2 REDUKTION – Kommunens klimainsats skal styrkes

I sommers vedtog byrådet en klimaplan for Hillerød kommune. Planen fastlægger, hvor meget kommunen vil reducere udslippet af CO₂e i perioden 2023-2027. Planen opridser i alt 80 forskellige handlinger, som skal gennemføres i perioden. Blandt handlingerne er etablering af solceller, skovrejsning, forbedring af enkelte cykelstier, udtagning af lavbundsjorder, pilotforsøg med klimavenlig mad i udvalgte kommunale institutioner mv. Der er dog i mange tilfælde tale om ret små indsatser. En af de største indsatser forventes at være reduktion af forbruget af naturgas til fjernvarmen, som vil blive erstattet med afbrænding af biomasse (træflis), hvilket både vi som forening og det nationale klimaråd anser for problematisk.

Når Hillerød Kommune skal medvirke til at nå målet om en reduktion af klimagasser i DK på 70% inden 2030, kræver det en ambitiøs klimastrategi. Klimastrategien har to ben: Dels energibesparelser, idet den energi, som vi ikke bruger, er den bedste energi CO₂-mæssigt. Dels udbygning af den vedvarende energi, således at den nødvendige energi stammer fra CO₂ neutrale energikilder. Både borgernes, virksomhedernes og kommunens egen energiforsyning skal således på sigt baseres på grøn energi.

Hillerød kommune huser ganske få anlæg for vedvarende energi - sol og vind. Vi mener, at også Hillerød kommune har et ansvar for at lykkes med regeringens mål om at nedbringe udledningen af drivhusgasser med 70% inden 2030.

Energiforsyningen bør således baseres på vedvarende energikilder som sol, vind og energibesparende teknik som varmepumper, hvor fjernvarme ikke er aktuelt, og på sigt geotermi til fjernvarme. Halm bør blive på markerne og nedmuldes i jorden for at sikre en bæredygtig jordstruktur for fremtiden, og træflis bør ligeledes forblive i skoven, hvor der er en meget stor mangel på dødt ved, som er grundlaget for en forøget biodiversitet.

Det bør undersøges, om der er basis for produktion af biogas baseret på husholdningsaffald samt andet organisk affald. I denne forbindelse må vi konstatere, at hele 60% af varmeforsyningen i fjernvarmenettet i Hillerød er baseret på biomasse, og planerne om opførelse af endnu et biomasse-baseret værk forekommer derfor at være kortsigtet. Afskrivningstiden på sådan et værk er lang, og der er en risiko for, at det vil binde fjernvarmeforsyningen til biomasse i en længere årrække, hvor der i mellemtiden er fremkommet CO₂-neutrale alternativer, f.eks. geotermi og store varmepumper som udnytter overskydende el-produktion fra VE-anlæg.

De foreløbige undersøgelser tyder på, at geotermi er en reel mulighed i Hillerød, og geotermi baseret på grøn strøm fra sol og vind kan formodentlig være en realitet inden for en 5-10 års periode. Selvom der skal bruges mange ressourcer på en intensiveret udredning af mulighederne for og senere anlæg af denne fossilfrie energiform, mener vi, at det er berettiget at investere i den. Det forekommer at være kortsigtet at investere mange ressourcer i et nyt biomasse-anlæg blot på baggrund af de øgede priser på naturgas.

Kommunen skal etablere solceller på de kommunale ejendomme, hvor det anlægsmæssigt er hensigtsmæssigt. Her bør store tagflader som idrætshaller, skoler og andre større kommunale bygninger prioriteres, og anlæggene bør ejes af kommunen, således at denne del af energiforsyningen er under demokratisk kontrol.

Vi anerkender kommunens hidtidige indsats med energirenovering, men mange af kommunens ejendomme har stadig en ikke-tilfredsstillende energi-standard, og der kan hentes mange energibesparelser hjem gennem en målrettet energirenovering af disse ejendomme. Alle kommunens ejendomme bør på længere sigt kunne leve op til de nyeste energikrav i bygningsreglementet, hvilket vil nedbringe kommunens eget energiforbrug i betragtelig grad. Herudover bør kommunen med opsøgende

konsulentbistand bidrage til, at også virksomheder og boliger (ikke mindst boligforeninger) bliver energirenoveret og forsynet med solcelleanlæg.

Udbygning af fjernvarmen er beskrevet i varmeplanen fra dec. 2022, hvilket vi hilser meget velkommen. Det forudsætter dog, at varmeproduktionen sker på en CO2-neutral og bæredygtig måde, jf. ovenstående. For at få en optimal udnyttelse af ressourcerne bør det overvejes, om der er mulighed for at påbyde tilslutningspligt - som minimum i nybyggede ejendomme.

Hillerød har mange store fremstillingsvirksomheder, som producerer overskudsvarme. Vi er bekendt med, at det allerede udredes, om man kan få mere af denne overskudsvarme ind i fjernvarmen, og disse bestræbelser bør intensiveres, således at behovet for udbygning af de eksisterende biomasse anlæg minimeres.

Kommunens egen vognpark skal naturligvis løbende omstilles til elektrisk drift hurtigst muligt, og det bør overvejes, om afskrivningstiden for den kommunale vognpark kan nedsættes.

I forbindelse med udbygning af de vedvarende energianlæg finder vi det desuden vigtigt, at kommunen sikrer sig en ejerandel således, at der er en vis demokratisk indsigt i økonomi og drift, sammenfaldende interesser med kommunens øvrige energianlæg samt økonomisk udbytte for kommunens borgere.

Landbruget er en stor bidragsyder til klimakrisen pga. udledningen af klimagasser som metan og lattergas - primært fra kvægbestande og lavbundsjord. Der findes en del lavbundsjord i Hillerød kommune, og vi vil opfordre til, at bestræbelserne for at få disse braklagt og evt. vådlagt bliver intensiveret. Det vil give et mærkbart bidrag til nedbringelse af de skadelige klimagasser og giver bl.a. også mulighed for at etablere ny natur på nogle af de egnede arealer.

3.4 DET ÅBNE LAND

- ! Vi skal bevare det åbne land, og byer skal vokse med respekt for naturen, landskabet og vores kulturhistoriske arv. Der skal være rådgivning til lodsejere om, hvordan de kan bevare og forbedre naturen på deres ejendom.
- ! Udpegning af flere blomstrende vejkanter med høj biodiversitet til differentieret slåning af græsset i grøftekanterne, så de fremover kun slås en gang om året og med opsamling af høslæt, så de insektvenlige flerårige urter får bedre levevilkår.
- ! Påfyldning af overskudsjord fra byggeri skal reduceres i våd- og lavbundsområder, idet områderne bidrager til større biodiversitet i deres oprindelige form frem for en konventionel landbrugsmark. Lodsejerne bør derimod motiveres til at omdanne områderne til søer og vådområder bl.a. for at sikre, at vi når EU's 30% mål for beskyttet natur.
- ! Udtagning af lavbundsjord og naturgenopretning af moser mv., som både har klimaeffekt og positive effekter for naturen.
- ! Bøllemosen i Hillerød By og Hestehave Skov skal bevares som nogle af de tilbageværende bynære naturområde. Den kommende helhedsplan for Hammersholt-området skal ske i åben dialog med borgerne og med bevarelse af områdets karakter som landområde og bør styrke områdets naturværdier og tilgængelighed for gående og cyklende.
- ! Dialogmøder med udgangspunkt i Danmarks Naturfredningsforenings idekatalog "Mere plads til naturen, sådan gør du lokalt"

3.5 ØVRIGE FORSLAG VEDR. NATUR OG KLIMA

Naturformidling.

- ! DN Hillerød vil gerne formidle de mange natur- / pleje initiativer, kommune udfører, dels på de sociale medier, men også på vores afdelings hjemmeside og i nyhedsbreve. Det er ærgerligt, at disse initiativer og tiltag ikke kommer ud over rampen.
- ! Naturformidling på skoler og uddannelsessteder. Vi ser gerne en naturbørnehave, der samtidig kunne fungere som et naturcenter med formidling. Skiltning med formidling når der anlægges vild med vilje, eller når der udføres naturpleje, der fortæller om tiltaget og den flora og fauna, der vil knytte sig til stedet. Formidling der spreder budskabet og inspirerer.

Natur- og klima-ildsjæl.

- ! For at understøtte de mange initiativer for klima- og naturtiltag bør der ansættes en konsulent med dette som fokusområde. Konsulenten eller ildsjælen skal bistå lokale foreninger, grundejere, virksomheder, institutioner m.v. med formidling af tiltag, ansøgninger og anvisninger på lokalt tilpassede indsatser.

4.0 TRAFIK OG FORSYNING

4.1 TRAFIKSTRUKTUR OG FREMKOMMELIGHED

Redegørelsen for *trafikstruktur og fremkommelighed* beskriver udmærket de udfordringer, der venter. Flere biler i trafikken vil øge de problemer, der allerede er. F.eks. i midtbyen i Hillerød, hvor trafikpresset i årevis har været et problem.

Den individuelle trafik står for en pæn del af CO2-belastningen. Det er således oplagt at styrke den kollektive trafik, som selvfølgelig skal være elektrisk. I denne forbindelse vil vi pege på mulighederne for at indrette store pendler P-pladser i forbindelse med S-togsstationerne og ved udgangspunktet for pendlerbusser som supplement til S-togstrafikken. Hurtiggående busser med få stop, mange afgang og forskellige destinationer i egen bane på motorvejen vil kunne bidrage til nedsættelse af antal pendlerbiler. Vi behøver generelt bedre forhold for cykelparkering i tilslutning til den kollektive trafik f.eks. ved den nye S-togsstation ved Favholm.

4.2 BÆREDYGTIG TRANSPORT

Redegørelsen for *bæredygtig transport* indeholder udmærkede elementer mht. cykelstier og offentlig transport. Udfordringen med at få flere til at cykle fremfor at tage bilen på korte ture på under 10 km skal der imidlertid arbejdes med. Visionen er oplagt og bør formuleres præcist i teksten, så arbejdet med at realisere visionen kan realiseres. Samkørsel vil være oplagt, men det kræver p-pladser ved motorvejen.

4.3 FORSYNING

I afsnittet om "Forsyning" omtales alene "vedvarende energianlæg". Forsyning vedrører imidlertid også fjernvarme, vandforsyning- og bortskaffelse samt affald og genbrug. Vi har i de forrige afsnit af vores høringsvar redegjort for vores holdninger og anbefalinger til disse temaer.

Vi opfordrer endvidere til et øget fokus på affald, og f.eks. har DN Hillerød sammen med borgmesteren og medarbejdere i Vej og Park skitseret en lang række initiativer for at reducere henkastet affald i naturen. Fokuspunkter er skoler, uddannelsessteder og forebyggelse. Cigarettskod kampagne, registrering af beholdere til skod og registrering af ituslået affald fra slåning af græs i vejkanterne.

4.4 VEDVARENDE ENERGIANLÆG

DN Hillerød har med tilfredshed konstateret, at der nu er en igangværende høring/planlægning for placering af VE- anlæg. Det er vigtigt at sikre en solid planlægningsproces og en maksimal inddragelse af borgerne i kommunen. Vi kan endvidere forstå, at denne planlægning skal udmunde i et tillæg til den gældende kommuneplan, hvorefter retningslinjer og bestemmelser vil blive indarbejdet i den kommende kommuneplan.

Danmarks Naturfredningsforening Hillerød ønsker, at der sættes fokus på de natur-, miljø- og klimahensyn, der bør indgå i debatten om placering og anlæg af solcelle- eller vindmølle-klima-parker. Det følgende er i det store og hele identisk med det høringssvar, vi afgav på "Sammen om Hillerød" i forbindelse med høringen om "Planlægning for solceller i Hillerød kommune".

Overordnet set mener DN Hillerød, at en ansøgning om etablering af energianlæg kun bør behandles, hvis projektet indeholder betydelige og kreative tiltag til fordel for natur, miljø og lokalbefolkning, tiltag såvel inden for som uden for det område, hvor solcellerne anbringes.

4.4.1 Kriterier for placering af solcelleanlæg / klimaparker

I DN Hillerød foretrækker vi solceller anbragt på tage og halvtage og i områder udlagt til industri. Kommunen bør arbejde for og tilskynde hertil – både på egne bygninger og især de store tagflader på (nye) fabriksanlæg. Da tagarealer imidlertid langt fra kan dække behovet for solcellestrøm, vil hovedparten af anlæggene dog skulle placeres i det åbne land.

- ! I det åbne land foretrækker vi solceller, hvor det griber mindst muligt ind i naturen – f.eks. langs motorveje.
- ! Placering kan ikke ske i udpegede bevaringsværdige landskaber, og man bør i det hele taget bevare landskabelige værdier ved valg af placering.

- ! Solcelleanlæg kan ikke placeres i områder med beskyttet natur - §3 områder, Natura 2000 områder og områder med særlige naturbeskyttelsesinteresser, herunder fredninger og områder udpeget til skovrejsning.
- ! Placering bør undgås i sårbare landskaber og ske på jord, der dyrkes konventionelt.
- ! Placering kan udnytte muligheden for omlægning af lavbundsgrunde til klimaparker. Ved opsætning af solceller på stativer frem for en vedvarende dræning og dyrkning reduceres CO2 udslippet fra lavbundsgrunde.
- ! Øget synergi kan opnås ved, at landbrugsjord beliggende på arealer med vandindvindingsinteresser og oplandene til drikkevandsboringer konverteres til klimaparker – dette giver beskyttelse af drikkevandet mod pesticider og næringsstoffer.
- ! Man bør medtænke mulighed for skabelse af grønne korridorer ved valg af placering.
- ! Ved at opdele områder med solceller i mindre enheder bliver det lettere at indpasse dem i landskabet og skabe passage for dyr.
- ! Vi mener IKKE, at afstand til transformerstation bør være et kriterium for placering; vi mener, at en længere afstand til transformerstationen kan afhjælpes betydeligt lettere end så mange af de andre problemer, der kan være ved valg af placering.

4.4.2 Udpegning af områder

I DN mener vi, at **kommunen** bør udpege områder, som kan benyttes til anlæg af vedvarende energi, og at disse områder er de eneste, der kan komme på tale til sådanne anlæg. Dette princip bør fastholdes i den kommende kommuneplan.

I DN Hillerød mener vi desuden, at et evt. PTX-anlæg bør placeres ved Solrødgård af hensyn til synergier (vand, varme).

4.4.3 Principper for udformning af solcelleparker / klimaparker

Der skal

- ! udarbejdes en miljø- og naturkonsekvensrapport både for etablering og for drift og bortskaffelse.
- ! udarbejdes en detaljeret naturplan og en beplantningsplan for de forskellige naturelementer og etableres en baseline tilstand for at kunne monitorere udviklingen i området.
- ! udarbejdes en plan for områdets fremtidige rekreative brug (adgange, stier, formidling, etc.) med udgangspunkt i de naturbeskyttelsesinteresser, som forefindes inden for arealerne
- ! foreligge naturplejeplaner.
- ! udføres tilsyn med evt. påvirkninger af miljøet og naturen.
- ! ved forekomst af bilag IV arter tages hensyn til deres levevis under etablering, drift og bortskaffelse.
- ! anlægges biodiversitets-korridorer udgående fra arealets §3-områder og gerne med forbindelse til det åbne land.
- ! sikres, at anlæggene fremstår åbne, og at der skabes mulighed for passage for dyr og mennesker.

- ! etableres en 3 meter høj og 5 meter bred beplantning rundt om hele områder med solceller. Hegnet skal bestå af hjemmehørende arter, som er insekt- og dyrevenlige, og desuden af stedsegrønne træer som skovfyr og graner for at skærme for området i de måneder, hvor de løvfældende arter ikke bærer blade. Midlertidige og flytbare indhegninger kan anvendes på delarealer, hvor der f.eks. ønskes fåregræsning. Bortset her fra ingen trådhegn.
- ! sikres et lavt kvælstofindhold fremadrettet. Evt. 1-2 år med rug for nedbringelsen af kvælstof.
- ! øges biodiversitet ved, at egnede områder dybdepløjes og påføres et 10-20 cm lag grus, som blandes med muldjorden for at sikre næringsfattig jord, og at der efterfølgende sås med lokale flerårige urter, som holdes nede af differentieret græsning af får.
- ! være mindst 5-7 meter mellem rækkerne
- ! benyttes glas-på-glas-paneler for at undgå forurening af den underliggende jord og grundvand.
- ! kræves, at panelerne skal være certificerede, f.eks. af det anerkendte tyske certificeringsinstitut TÜV, <https://www.tuv.com/world/en/photovoltaic-modules.html>
- ! benyttes paneler på støjfri tracker-system (følger solen) af hensyn til biodiversiteten; de giver ca. 30% mere lys til jordoverfladen og plantevæksten. Og giver i øvrigt også større effekt
- ! foreligge en livscyklus-analyse af de valgte komponenter
- ! kræves, at producenten kan opgive bæredygtighedselementer i fremstillingen og holdbarheden og kan dokumentere, at internationale konventioner for arbejdskraft og menneskerettigheder er overholdt.
- ! kræves, at der anvendes de bedste og nyeste teknologier.
- ! kræves, at der foreligger en "solnedgangsklausul", som skal sikre, at anlægget nedtages, når det ikke længere er i brug. Desuden skal fra begyndelsen sikres, at der er penge til en sådan nedtagning og oprensning efter brug, også selv om energiselskabet i mellemtiden måtte være ophørt med at eksistere.
- ! I øvrigt ser vi i DN Hillerød gerne, at områderne efterlades som nye naturområder, hvor planer for genopretning og økonomi hertil ligeledes er en del af aftalen med selskaberne.

Med mange naturhilsner

Danmarks Naturfredningsforening Hillerød

<http://hillerod.dn.dk>

<mailto:hillerod@dn.dk>

https://www.instagram.com/danmarksnatur_hillerod/

<https://www.facebook.com/dnhillerod>